

M.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April- 2019

LABOUR ECONOMICS: ISSUES AND POLICIES

(ELECTIVE - 6/INTER DES)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ બેરોજગારીનો અર્થ આપી, ભારતમાં બેરોજગારી માટેનાં કારણો જણાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ ઔદ્યોગિક ઝઘડાની અસરો જણાવી તેને રોકવા માટેના તંત્રનો ખ્યાલ આપો.
- પ્રશ્ન-૨ ભારતમાં શ્રમ સંઘ (યુનિયન)ની નિષ્ફળતાઓ વર્ણવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સામાજિક સલામતી એટલે શું? ભારતમાં સામાજિક સલામતીના ખ્યાલની સમીક્ષા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ ઔદ્યોગિક સંબંધોની વ્યાખ્યા આપી, ઔદ્યોગિક સંબંધોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓ એટલે શું? તેના પ્રકારો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-૪ ભારતમાં બાળમજૂરો અને સ્ત્રીમજૂરોની મુખ્ય સમસ્યાઓ તપાસો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ભારતમાં બેકારીના પ્રકારો અને માપદંડોની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના ચાર પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ આપો. (૧૪)
- (૧) ભારત સરકારની વર્તમાન રોજગાર નીતિ.
(૨) મજૂર યુનિયનની કામગીરી.
(૩) બાળમજૂરીના કારણો.
(૪) હડતાળના વિવિધ પ્રકારો.

ENGLISH VERSION

- Que-1 Give the meaning of Unemployment and Explain the causes of Unemployment in India. (14)
OR
- Que-1 Explain the impact of industrial dispute. Explain to preventive mechanism of industrial disputes.
- Que-2 Describe the failures of labour union in India. (14)
OR
- Que-2 What is social security? Evaluate the concept of social security in India.
- Que-3 Give the definition of industrial relation and explain the importance of industrial relation. (14)
OR
- Que-3 What is industrial disputes? Describe the types of industrial disputes.
- Que-4 Examine the main problems of child labour and female labour in India. (14)
OR
- Que-4 Discuss the types and measurements of unemployment in India.
- Que-5 Write any two following four. (14)
- (1) Current employment policy of Indian Government.
 - (2) Function of Labour Union.
 - (3) Causes of child labour.
 - (4) Various types of strikes.
